

stemmelse med, hvad jeg tillod mig at udtale, da Loven af 19de Februar dette Aar om Smaarebsef. m. v. var til Forhandling.

Efterat have gjort disse Bemærkninger med Hensyn til Andres Forslag, skal jeg tillade mig i Henseende til det af mig under Nr. 3 b paa Afstemningslisten stillede Underændringsforslag at anføre: Lovudkastet er, hvilke andre Hensyn der saa end ellers kunne have gjort sig gjældende ved Beslutningen om dets Fremkomst — et Skridt henimod de geistlige Embeders Afslagselse med faste Lønninger og forsaavidt en Indrømmelse til det af Tidsaaenden fremgaaende Krav paa en Reform i denne Retning. Men de forskjellige af Udvalget stillede Forslag vidne om en endnu videre gaaende Bestræbelse i samme Retning, og det turde vel saaledes være i sin Orden, at Andre, der villige hine Bestræbelser, ogsaa søge at udstrække disse yderligere henimod det nævnte endelige Diemaal. Opfattende Sagen paa denne Måde har jeg ikke kunnet ansee det for helbigt, at det ærede Udvalgs Fleertal er bleven staaende ved Korntienden alene — hvilket endogsaa forekommer mig at være et Tilbagekridt fra Udkastet, forsaavidt dette blot bruger Ordet Tiende, hvorunder dog ogsaa indbefattes Dvægtiende — og jeg har derfor tilladt mig at stille det ommeldte Underændringsforslag, som gaaer ud paa, at foruden Korntiende skal ogsaa Beberlaget for de i Loven af 19de Februar 1861 omhandlede Øbsef indflyde i Lønningsfonden. Jeg indseer ikke, hvorfor det sidstnævnte Beberlag ikke ligesaavel som Korntiendebeberlaget skal optages i Lønningsfonden. Ivertimod antager jeg, at alle de fra Hensyn til Forholdet mellem Præsten og Menigheden hente Grunde for Korntiendens Inddragning i fuld Måde, ja i en end høiere Grad tale for at fritage Præsten for Indkrævningen af de i Loven af 19de Februar 1861 ommeldte Øbsef; feiler jeg ikke meget, laa desuden den Forudsætning til Grund for Loven af 19de Februar 1861, at Converteringen af Dvægtienden, Smaarebsef og deslige til en fast Afgift skulde skee netop for at lette den Reform, hvorved Præsten undgik den directe Oprævning af slige Afgifter. Jeg skjønner saaledes ikke rettere, end at der er al Grund til at gaae ind paa det af

mig stillede Underændringsforslag, og det forekommer mig isærdeleshed, at de, der villige Udvalgets Bestræbelse for ogsaa at faae Offer og Accidenter omfatte — en Gjenstand, der isvrigt ikke hører til dette Affnit — absolut maae være for mit Forslag. Med disse Ord skal jeg tillade mig at anbefale dette Forslag, og jeg haaber en nogenlunde saaelig Medfart for det, navnlig efter den Vedømmelse af samme, som nogle af Udvalgets Medlemmer allerede have udtalt.

Ploug: Hvor nødig jeg end bidrager til at forlænge disse allerede lange Forhandlinger, forekommer det mig dog, at jeg har en Slags Forpligtelse til at gjøre et Par Bemærkninger ved det Foredrag, som den ærede 3die Landstingsmand for Ste. Kreds (K. Nielsen) nylig har holdt. Jeg skal stræbe at gjøre det til al Korthed og med al Kollighed. Jeg tvivler ikke et eneste Dieblst om, at den ærede Landstingsmand har talt af sin redbelige Overbeviisning, men jeg troer rigtignok, at idet han har søgt Bidnesbyrd til at bestyrke denne i Historien, er han gaaet dertil med en forudfattet Mening; idetmindste kan jeg ikke erkjende, at de Bidnesbyrd han har anført, bevise, hvad han vilde bevise. Den ærede Landstingsmand gif ud fra den fuldkommen rigtige Sætning, at Præstetienden kun var en $\frac{1}{3}$ af hele den Tiende, som den katholske Kirke i sin Tid paalagde de Lande, hvori den indførte sig selv, det er fuldkommen rigtigt. Men nu er det jo ogsaa hævet over al Tvivl, at Staten efter Reformationen har disponeret over de $\frac{2}{3}$ af denne Tiende, som om den var dens Egen- dom, og der er altsaa Intet, der taler for, at den skulde have anseet sig uberettiget til ogsaa at disponere over den 3die Trediedeel. Det er der saa meget mindre Grund til at antage, som det idetmindste for mig er aldeles klart, at, medens man vel ikke ved Reformationen dannede nogen ny Kirke, blev dog Kirkebegrebet dengang totalt forandret. Hidtil havde Kirken staaet som en Stat i Staten; ja man maa vel endogsaa sige som en Stat udenfor Staten, den lønede sine egne Tjenere; og den havde sine egne Herligheder og Privilegier. Ved Reformationens Indførelse derimod blev Kirken kun et aandeligt Begreb. Det var en